

Zygmunt Ziątek

"Filozofia pracy Stanisława Brzozowskiego", Paweł Trzebuchowski, Warszawa 1971 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/44, 161

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ SZYFOWSKA Maria: Asnyk znany i nieznan. Indeks opracowała A. Piorunowa. PIW. Warszawa 1971 s. 862, tabl. 40. Ludzie Żywi. 20, zł 85,-

Szczegółowa i najobszerniejsza z dotychczas wydanych monografia biograficzna, której tworzywem są zachowane materiały autobiograficzne, korespondencja, pamiętniki współczesnych, dotychczasowe opracowania, twórczość oryginalna Asnyka, a także utwory innych autorów związane z jego życiem. Autorka, która dokonała olbrzymiego wysiłku badawczego, by wszystkie te materiały zgromadzić i uporządkować, posługuje się często metodą konfrontacji różnych przekazów, dotyczących tych samych epizodów biografii poety, i ukazuje je w ten sposób we właściwym świetle. Zgodnie z tradycją serii, w której książka się ukazała, biografia łączy elementy udokumentowanej wie romancée z próbą zarysowania epoki od strony kulturalnej i politycznej.

BP/44/73

El.J.

/II/ TRZEBUCHOWSKI Paweł: Filozofia pracy Stanisława Brzozowskiego. IW "PAX". Warszawa 1971 s. 228, nrb. 4, bibliogr., zł 25,-

Esej naukowy omawiający filozofię pracy Brzozowskiego i jej miejsce w światopoglądzie i myśli pisarza. Filozofia pracy jest centrum myśli Brzozowskiego, stanowi o jedności jego różnorodnego dorobku. Jest to filozofia bezpośredniego kontaktu z rzeczywistością, przewyższająca statyczne, oderwane od rzeczywistości, obojętne w sensie etycznym wizje świata. Praca, "czynnik syntetyzujący rzecz z umysłem", jest jednocześnie aktem twórczej aktywności, aktem poznawczym i wartościotwórczym. Do swej filozofii pracy dochodził pisarz poprzez krytykę romantyzmu - fikcji historycznych i mistycznych iluzji, pozytywizmu - naturalistycznego monizmu i scjentystycznej gnozeologii, oraz racjonalizmu - rozumianego jako prymat porządku poznania nad działaniem, jako abstrakcyjny, zewnętrzny stosunek do prawa, obyczaju, moralności, wytwórczości.

BP/44/74

Z.Z.